ΘΗΣΑΥΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

THESAURUS
GRÆCÆ LINGUÆ
AB HENRICO STEPHANO
CONSTRUCTUS

Ἔκστἄσις, εως, ἡ Dimotio rei alicujus e statu, in quo erat. Plut. [Mor. p. 946, C] : Ἐκστάσεις γάρ εἰσιν εἰδῶν καὶ ἀναιρέσεις οὐσιῶν, Formarum a suo statu dimotiones et naturæ eversiones. [Aristot. De generat. anim. 4, 3, p. 768, 25 : Ἅμα γὰρ εἰς ἄμφω ἔκστασις ἔγένετο, ἀντίκειται δὲ τῷ μὲν ἄρρενι τὸ θῆλυ, τῷ δὲ πατρὶ ἡ μήτηρ · ἡ δ' ἔκστασις εἰς τἀντικείμενα ‖ Plerumque de Mentis emotione, idque variis modis : quum sc. furore aut alio casu a mente discedimus. Ap. Hippocr. enim [Prorrh. 2, p. 93, B] dicitur de vehementi motione et aberratione mentis, ead. prorsus signif., qua μανίαν et ἐκμανῆναι usurpat ; atque hæc morbus animi est. Galen. in I Prorrhetic. Hippocr. Comm. I, s. 14 : Μελαγχολικὴν ἔκστασιν ἀκουστέον τὴν σφοδρὰν καὶ θηριώδη. [Diversam ab ea ἔκστασιν σιγῶσαν memorat Hippocr. Coac. prænot. p. 126, G, 195, C. Aret. De caus. diut. pass. I, 6, p. 31 : Ἔκστασις γάρ ἐστι (μανία) χρόνιος ἄνευθεν πυρετοῦ.] Quo referri potest, quod ap. Aristotelem reperitur, μανικὴ ἔκστασις, et ἔκστασις φρενῶν ap. Chrysost. Sic ap. Plut. [Sol. c. 8] : Ἐσκήψατο μὲ ἔκστασιν τῶν λογισμῶν, Furere se simulavit, Mente se captum simulavit. [Ammon. p. 92 : Ἐκστ. λογισμοῦ. Gl. : Ἐκστ. τοῦ λογισμοῦ, Pavor, Excessus.] At ap. Alex. Aphrod., εἰς ἔκστασιν τραπῆναι, Concidere s. Alienari mente, A mente discedere, ut ait Cic. : non tamen de furore, sed casu aliquo subito, qui mentem quasi abripit. [Id. Probl. 2, 67, p. 325, 16 : Κατὰ τὰς ἐκστάσεις τῆς ψυχῆς ἐν ταῖς φρενίτισιν.] Dicitur etiam ἐκστασις, quum aliquis a sese discedit, h. e. animus ejus extra ipsum rapitur : quod ἀναγωγὴ etiam appellatur, ut iis accidit, qui ad cœlestium et divinarum rerum contemplationem abripiuntur : in qua signif. frequenter a Dionys. Areop. usurpatur. Act. 22, [17] : Ἐγένετο δὲ ... προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενὲσθαι με ἐν ἐκστάσει, Ut raperer extra me. Ib. 10, [10], de Petro supra domum ascendente ut precaretur : Ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις, Incidit in eum mentis excessus. [Hesych. : Ἔκστασιν, ὕπνον, φόβον.] Dicitur etiam ἔκστασις, quum animus admiratione percellitur et apud se non est : unde a Suida redditur θαυμασμός. Sic accipitur apud Longin. [1, 4] : Οὐ γὰρ εἰς πειθὼ τοὺς ἀκροωμένους, ἀλλ' εἰς ἔκστασιν ἄγει τὰ ὑπερφυᾶ. Et Marc. 5, [42] : Ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ, Obstrupuerunt stupore

magno, postquam sc. puellam resuscitatam viderunt. Sic Luc. 5, [26], post historiam de sanato paralytico : Καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, Stupor cepit omnes. [Epiphan. Hæres. 48, p. 177 : Ἔκστασις δι' ὑπερβολὴν θαύματος λέγεται. Cit. Suic.] Interdum vero ἔκστασις dicitur, quum mens partim admiratione, partim timore quasi e statu suo dimovetur et discedere videtur, i. fere q. θάμβος : Marc, 16, [8], de mulieribus, quæ Christi sepulcrum visentes, angelum viderant : Εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, Tremor et stupor cepit omnes, quo pertinet ap. Cic., Magnitudine timoris a mente discedere, et paulo ante ἐξεθαμβήθησαν, et paulo post, ἐφοβοῦντο. [Philo ad illud Genes. 15, 12 : Περὶ δὲ ἡλίου δυσμὰς ἔκστασις ἔπεσεν ἐπὶ Ἀβραάμ, καὶ ἰδοὺ φόβος σκοτεινὸς μέγας ἐπιπίπτει αὐτῷ, vol. I , p. 508, 39 : Ἔκστ. ἡ μέν ἐστι λύττα μανιώδης καὶ παράνοιαν ἐμποιοῦσα κατὰ γῆρας ἢ μελαγχολίαν ἤ τινα ὁμοιότροπον ἄλλην αἰτίαν, ἡ δὲ σφόδρα κατάπληξις ἐπὶ τοῖς ἐξαπιναίως καὶ ἀπροσδοκήτως συμβαίνειν εἰωθόσιν, ἡ δὲ ἠρεμία διανοίας, ἐπειδὴ πέφυκέ ποτε ἡσυχάζειν, ἡ δὲ πασῶν ἀρίτη, ἔνθεος κατοχωτική τε μανία, ᾗ τὸ προφητικὸν γένος χρῆται. Quæ pluribus persequitur in seqq. Isidor. Orig. 7, 8, 33 : « Prophetiæ autem genera septem sunt. Primum genus Ecstasis, quod est mentis excessus, sicut vidit Petrus vas illud summissum de cœlo in stupore mentis cum variis animalibus. » Phurnutus De nat. deor. c. 30, p. 215 : Ἐκστάσεως δὲ σύμβολόν εἰσιν οἱ Σάτυροι, Lasciviæ. Aristot. Physiogn. c. 4, p. 808, 34 : Κοινὰ μὲν οὖν ἐστιν ὕβρις τε καὶ ἡ περὶ τὰ ἀφροδίσια ἔκστασις. L. D.] ‖ Abcessus, Discessus. Plut. [Mor. p. 946, A] : Αἵ τε τῶν θερμῶν καταψύξεις, οὐδεμιᾶς παρουσίᾳ γίγονται δυνάμεως, ἀλλ' ἐκστάσει θερμότητος, Calidiorum fervor nullius rei accessu, sed caloris abcessu refrigescit. ‖ Mutatio, qua res aliqua a sese suaque natura discedens, in aliam degenerat : quum sc. aliqua ἐξιστάμενα τῆς προτέρας αὐτῶν οὐσίας, μεταβάλλει εἰς ἑτέραν, Themist. Sic ἔκστασις φύσεως, Theophr. C. Pl. 3, [1, 6]. Apud Eund. eod. in l. c. 6 : Φθορὰ δέ τις ἡ ἔκστασις, Generis autem mutatio, corruptio quædam est : de transitu speciei in speciem ; quam paulo ante vocat ἐξαλλαγὴν εἰς ἕτερον γένος, et paulo post μεταβολὴν, atque μετάστασιν, item et διάστασιν. Quidam interpr. Egressionem e natura propria. Et ἔκστασις οἴνου, de Vino, quod pereunte sapore, vappæ accipit nomen, Plin. qua signif. ἐξεστηκὼς quoque οἶνος dicitur : ut dicetur in Ἐξίσταμαι. Plut. [Mor. p. 732, C] : Καί τοι περιφανῶς ἐκστάσεις αὗται καὶ μεταβολαὶ ποιοτήτων. [Suicer. Thes. eccl. vol. ɪ, p. 1072 : « Cyrill. Al. in c. 3. Habacuci p. 571 dicit notare etiam mutationem in deterius : Ὥσπερ τὴν ἀπὸ τῶν αἰσχόνων ἐπὶ τὰ ἀμείνω μετάκλησιν ἔκστασιν εἶναί φαμεν θεῷ φιλουμένην, οὕτω καὶ τὴν ἐκ τῶν χρησίμων ἐπὶ τὰ αἰσχίω μεταβολὴν ἔκςτασιν εἶναι δισχυριζόμεθα φαύλην τε καὶ διαβεβλημένην.»] Apud Aristot. autem Rhet. I, [8], ubis de honoris, qui exhibetur, partibus loquitur : Τὰ βαρβαρικὰ, οἷον προσκυνήσεις καὶ ἐκστάσεις, δῶρα τὰ παρ' ἑκάστοις τίμια, Interpres vertit, Conspectus evitationes. [‖ Ἔκστασις ὑπαρχόντων, Bonorum cessio, Gl. Ducang. : « Ἔκστ. ὑπ., Cessio bonorum. Ἐκστῆναι, Bonis cedere. Ἐκστὰς, Qui bonis cessit, in Basilic. t. ɪ, p. 524. » Conf. Ἐκστάσιον. Ceterum Gl. corrupte Ἐκστάσεις, Præsecutio. ‖ Confus. c. ἔκτασις ap. Dionys. De comp. verb. p. 93, 3, R. Cum ἐπίστασις, Polyb. 2, 56, 6.]